

GAZETA **Z**
GRODZISKA
i okolic

11/⁽²¹²⁾
2019

GAZETA
BEZPŁATNA

**Dobra współpraca
wspólnym sukcesem**

W NUMERZE:

AKTUALNOŚCI 					
NOWY SAMOCHÓD DLA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ W GRODZISKU DOLNYM	3-4	NAJMŁODSI CZYTELNICY Z WIZYTĄ W BIBLIOTECE	17	DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA Z GANGIEM SŁODZIAKÓW I SPECJALNYMI GOŚCI	24
DZIAŁANIA OPERACYJNE GMINNYCH SŁUŻB RATOWNICZYCH W ROKU 2019	5-9	NA PODIUM KONKURSU RECYTATORSKIEGO	17	KAMPANIA „KOLEJOWE ABC”	25
ZMIANY W PRZEPISACH DOTYCZĄCYCH KONTROLI DROGOWEJ	9	KOMUNIKAT	17	„ZBIERACTWO GRODZISKIE” ROZSTRZYgniĘTE	25
PODSUMOWANIE POLICYJNYCH DZIAŁAŃ „ZNICZ 2019”	10	I TY MOŻESZ CHWYCIĆ ZA RÓŻANIEC	18	CIEKAWOSTKI 	
PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI JAK BEZPIECZNIE PRZEWOZIĆ DZIECI W FOTELIKACH	10	„ODNALEŹĆ SIEBIE”	18	ŚWIATŁO W CZASACH BEZ PRĄDU	26-27
JAK PRZYGOTOWAĆ AUTO DO ZIMY?	11	DYSKREJCJA W SIECI SIĘ OPŁACA	19	PORADY 	
NIEBEZPIECZNA JESIEŃ DLA PIESZYCH	12	WYCHOWANIE I EDUKACJA 		„LEPIEJ ZAPOBIEGAĆ NIŻ LECZYĆ”	28
PROFILAKTYKA W GINEKOLOGII - O CZYM WARTO WIEDZIEĆ	13	STYPENDIA WÓJTA PRYZNANE	20-21	SENIORZE UWAŻAJ! NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ	28
SZCZEPHENIA NADAL POTRZEBNE	14-15	WOLONTARIUSZE CARITAS KWESTOWALI NA CMENARZU	21	KULTURA 	
LEKCJE EKOLOGII W PSZOKU	15	Z PODWÓRKA NA STADION- TURNIEJ O PUCHAR TYMBARKU	22	„GRODZISZCZOKI” NA OGÓLNOPOLSKIM KONKURSIE TAŃCA	29
„JESZCZE POLSKA NIE ŻGINĘŁA, KIEDY MY ŻYJEMY...”	16	WIZYTA PRZYGOTOWAWCZA DO PROJEKTU „POWER”	23	NAGRODA ZARZĄDU POWIATU DLA STANISŁAWA CZERWONKI	29
		KAMPANIA BOHATERON	23	WIECZORNICA POŚWIĘCONA BOHATEROM II WOJNY ŚWIATOWEJ	30
				OGŁOSZENIA 	
				OGŁOSZENIA	31-32

Nowy samochód dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Dolnym

W tym roku spełniły się marzenia druhów OSP z Grodziska Dolnego.

Jednostka ta wzbogaciła się o nowy, specjalistyczny samochód ratowniczo - gaśniczy marki MAN. Samochód dotarł do strażnicy jednostki późnym wieczorem 30 października.

„To bardzo ważny moment dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Grodzisku Dolnym. Jest to w historii OSP pierwszy, fabrycznie nowy samochód ratowniczo gaśniczy. Nowoczesny wóz zastąpi starego i wyeksploatowanego Jelcza. Pozyskanie samochodu dla straży jest ogromnym wzmocnieniem naszego potencjału. Bez wątpienia przyczyni się to do poprawy warunków pracy naszych strażaków. Pojazd z całą pewnością posłuży nam przez długie lata.” – mówi prezes OSP w Grodzisku Dolnym Andrzej Baj.

Pojazd jest nowoczesny, uterenowiony, z napędem na wszystkie osie i blokadą międzmostową. Spełnia też unijne standardy w zakresie ekologii. Może pomieścić jed-

norazowo 4,6 tys. litrów wody oraz 460 litrów środka pianotwórczego. Silnik o mocy 320 KM doskonale sprawdzi się w trudnych warunkach terenowych, jak i na drogach. Na wyposażeniu samochodu znajduje się m.in. autopompa o wydajności 2900 l/min, wciągarka elektryczna o uciążu 8 t, maszt oświetleniowy LED, linia szybkiego natarcia o długości 60 m, działko wodno-pianowe o wydajności 2400 l/min oraz system zraszaczy do gaszenia pożarów poszycia leśnego i nieużytków rolnych.

Wartość całkowita pojazdu z dodatkowym wyposażeniem wyniosła ponad 940 tys. zł. Jego zakup był możliwy dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska – 380 tys. zł, Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego – 80 tys. zł, oraz dofinansowaniu uzyskanemu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 – pkt. 4.1 Zapobieganie i zwalczanie zagrożeń RPPK.04.01.00-IZ.00-18-004/18

w kwocie ok 250 tys. Pojazd został wykonany i dostarczony przez firmę „Moto-Truck” Sp. z o. o. z Kielc wyłonioną w ramach przetargu nieograniczonego ogłoszonego przez Gminę Grodzisko Dolne. Wraz z pojazdem firma dostarczyła dla jednostki specjalistyczny sprzęt, który stanowi uzupełnienie już posiadanego wyposażenia. Wśród dostarczanego sprzętu należy wymienić m.in. defibrylator automatyczny iPad, radiotelefony cyfrowe, kamera termowizyjna, miernik wielogazowy, aparaty ochronny układu oddechowego SCOTT, wentylator oddymiający, drabina ratownicza, pilarka ratownicza, hydrauliczny wyważacz do drzwi WEBERRESCUE, ratownicze podpory stabilizacyjne, nosze podbierakowe oraz parawan ochronny do zabezpieczania terenu akcji.

„Sprzęt dostarczony wraz z samochodem stanowi uzupełnienie naszego wyposażenia, o które zabiegaliśmy już kilkanaście lat. W chwili obecnej możemy prowadzić działania z zakresu gaszenia pożarów, ratownictwa technicznego (drogowego), wodnego oraz medycznego. Rozwój technologii i życia społecznego sprawia, że z roku na rok stajemy przed nowymi zadaniami i musimy wykonywać coraz to większy zakres działań. Wielokrotnie podczas działań ratowniczo - gaśniczych musieliśmy oczekiwać na dojazd Państwowej Straży Pożarnej, ponieważ nie posiadaliśmy specjalistycznego wyposażenia do podjęcia działań. Takim przykładem mogą być zatrucia tlenkiem węgla, otwarcia mieszkań, czyli prowadzenie kwalifikowanej pierwszej pomocy z wykorzystaniem defibrylatora.” – dodaje Naczelnik OSP Paweł Siwiec. Strażacy nie ukrywają, że ogromnym wyzwaniem będzie dla nich szkolenie, jakie już rozpoczęli z nowo pozyskanym sprzętem.

Pierwsze ze szkoleń odbyło się w siedzibie firmy „Moto-Truck” w Kielcach, gdzie przed odbiorem samochodu 9 kierowców OSP Grodzisko Dolne zostało przeszkolonych w zakresie prawidłowej obsługi pojazdu, obsługi autopompy do podawania wody i piany, wciągarki oraz masztu oświetleniowego. Kolejne szkolenia będą przeprowadzane cyklicznie w remizie OSP i bez wątpienia pozwolą na jeszcze bezpieczniejsze i sprawniejsze wykonywanie zadań podczas działań ratowniczo gaśniczych.

„Nowy wóz strażacki jest ogromnym wsparciem dla gminnych

szkół ochrony przeciwpożarowej na terenie naszej gminy. W tym miejscu w sposób szczególny należą się serdeczne podziękowania za wsparcie i pomoc w pozyskaniu środków finansowych na zakup samochodu. Bardzo dziękuję Posłowi na Sejm RP Panu Jerzemu Paulowi, Zarządowi Województwa Podkarpackiego na czele z marszałkiem województwa Panem Władysławem Ortyłem oraz Radzie Gminy Grodzisko Dolne.” – wójt gminy Jacek Chmura.

Strażacy OSP
Grodzisko Dolne

Działania operacyjne gminnych służb ratowniczych w roku 2019

OSP Laszczyny

W mijającym roku strażacy z Laszczyn oprócz standardowych działań ratowniczo-gaśniczych, uczestniczyli w uroczystościach krajowych – wystawiając poczet sztandarowy, kościelnych oraz lokalnych, często dodatkowo racząc uczestników tychże imprez słynną grochówką strażacką.

Bieżący rok był kolejnym, w którym druhowie OSP Laszczyny podnosili swoje kwalifikacje. Uczestniczyli w różnego rodzaju ćwiczeniach i szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną w Leżajsku, w tym w szkoleniu podstawowym, technicznym, dowódców oraz ratownictwa wodnego.

Jednostka strażaków kolejny raz potwierdziła swoją świetną dyspozycję w zawodach sportowo- pożarniczych broniąc wywalczone rok temu mi-

strzostwo gminy. Na tych samych zawodach po raz pierwszy w swojej historii wystawiła również młodzieżową drużynę pożarniczą. Najważniejszą imprezą sportową dla OSP Laszczyny były X Powiatowe Zawody Sportowo – Pożarnicze w Biedaczowie, w których start okazał się ogromnym sukcesem. W gronie najlepszych drużyn powiatu leżajskiego strażacy zajęli doskonale drugie miejsce, plasując się najwyżej spośród jednostek spoza Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. Rok 2019 był dla OSP Laszczyny rekordowy w kwestii pozyskanego/otrzymanego sprzętu. We współpracy z Urzędem Gminy Grodzisko Dolne oraz przy pomocy środków pozyskanych z Ministerstwa Sprawiedliwości zostały zakupione m.in. radiostacje nasobne, środki ochrony indywidualnej oraz sprzęt armatury wodnej.

Strażacy OSP Laszczyny

STEYR 590.132 rok prod. 1981

Remiza OSP

OSP w Grodzisku Dolnym „Miasto”

Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej realizowała wiele zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa drogowego w roku 2019. Jednostka należy do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśnicze-

go i stanowi bezpośrednio wsparcie dla działań operacyjnych realizowanych przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej. Druhowie w roku bieżącym otrzymali wsparcie finansowe w postaci dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w kwocie 15000 zł, Dzięki temu jed-

nostka wzbogaciła się o dodatkowe urządzenia: Motopompę HONDA WT 30X , agregat prądowłórczy FOGO FH 8000 trójfazowy oraz drabinę pożarniczą DNW 3080/3.

Strażacy OSP Grodzisko Dolne „Miasto”

Remiza OSP

STAR 200 rok prod. 1989

OSP w Zmysłówce

Na dzień dzisiejszy jednostka liczy 47 członków, z czego 33 jest uprawnionych do udziału w działaniach ratowniczo-gaśniczych. W ostatnim czasie jednostce udało się pozyskać głównie sprzęt ochrony indywidualnej, czyli obuwie strażackie, hełmy strażackie,

kominiarki, ubrania specjalne typu Nomex, latarki oraz 2 radiotelefony analogowo-cyfrowe. Zakupione także zostały węże strażackie oraz smok do linii ssawnej. OSP w Zmysłówce dba również o wygląd zewnętrzny i obejście swojej strażnicy. W tym roku została odnowiona kapliczka św. Floriana, która znajduje się obok remizy

oraz został wykonany i umieszczony na budynku napis „Ochotnicza Straż Pożarna Zmysłówka”. To wszystko dzięki uprzejomości sponsorów, ale także naszych mieszkańców i Urzędu Gminy.

Strażacy OSP w Zmysłówce

Remiza OSP

Mercedes Benz L608W

OSP w Wólce Grodzkiej

W każdym roku strażacy tej jednostki starają się pozyskać nowe środki finansowe na zakup sprzętu i wyposażenia.

W 2018 r. była to kwota ponad 9 500 zł, za którą zakupiono nowy sprzęt i doposażono pojazd będący w użytkowaniu Ochotniczej

Straży Pożarnej - Steyr 690.170/L38 w m.in.: węże, lampy oświetleniowe, naświetlacze i mundury wyjściowe. Powyższe środki pozyskano z Urzędu Gminy w Grodzisku Dolnym, ZOSP RP w Rzeszowie i sponsorów. Zorganizowano również Gminne Obchody Dnia Strażaka. Jeszcze w tym roku druhowie planują wydać kwotę 8 350 zł. na za-

kup wyposażenia jednostki. W chwili obecnej oczekują na realizację zamówień: 11 kompletów mundurów koszarowych wraz z obuwem strażackim, prądownice oraz wyposażenie strażnicy w postaci agregatu rozruchowego oraz sprzężarkę.

Strażacy OSP w Wólce Grodzkiej

Remiza OSP

Steyr 690.170/L38

OSP Podlesie

W roku bieżącym z udzielonej dotacji przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wkładu własnego jednostki, zostały zakupione: mundury wyjściowe - 5 szt., czapki rogatywki - 5 szt., koszule wyjściowe - 9 szt., sznury galowe - 9 szt., sznu-

ry do koszul - 9 szt., pagony do koszul - 9 szt., krawaty - 9 szt., pasy oficerskie - 3 szt., laptop, rzutnik multimedialny, drukarka, obuwie strażackie, obuwie gumowe bojowe - 3 szt. oraz wodery - 2 szt.

Ogólna kwota, jaka została wydana na zakup wyposażenia tej jednostki to 11 676,00 zł, z czego 11 100,00

zł stanowiło dofinansowanie z ministerstwa.

W 2019 roku planowany jest jeszcze zakup węży, kominiarek i innego drobnego sprzętu.

Strażacy OSP Podlesie

Remiza OSP

Volkswagen LT35

OSP w Grodzisku Nowym

Jednostka OSP jest najmłodszą jednostką w naszej gminie. Powstała w 2007 roku z inicjatywy grupy mieszkańców Grodziska Nowego. Budynek remizy został wybudowany w czynie społecznym przy wsparciu finansowym gminy. Druhowie uczestniczą niemal każdego roku w gaszeniu palących się traw, młodników oraz wspomagają akcje ratunkowe innych jednostek innym jednostek z terenu gmi-

ny. Poza tym, strażacy corocznie biorą udział w zabezpieczaniu imprez i wydarzeń kulturalnych tj. : Dni Grodziska, Dożynki Gminne oraz Parada Straży Wielkanocnych. W 2019 roku ze środków z dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zakupiono: 6 par butów do zawodów, 5 pachołków, 5 węży W-52, 3 węże W-75, prądownicę do sztafety - 1 szt., prądownicę sportową - 1 szt., oznaczenia funkcyjne - 1 komplet.

Na ten rok został zaplanowany udział

1 osoby w szkoleniu kierowców-konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku.

Dodatkowo zostały zakupione krzesła do budynku wiejskiego.

Strażacy OSP w Grodzisku Nowym

Remiza OSP

Volswagen Transporter T-4

OSP w Chodaczowie

W maju br. jednostka OSP Chodaczów uczestniczyła w obchodach Święta Konstytucji 3 Maja, które połączone było ze świętem patronalnym strażaków oraz z 90-tą rocznicą powstania OSP w Grodzisku Górnym.

Druhowie jednostki chętnie brali udział w XX Pielgrzymce Służb Mundurowych Województwa Podkarpackiego oraz w XX Dożynkach Powiatowych w Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku.

Ponadto w tym roku przeprowadzone zostały trzy inspekcje jednostki przez Komendę Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku.

Ochotnicza Straż Pożarna w zakresie pozyskiwania środków finansowych na wyposażenie i swoją działalność otrzymała dotację w kwocie przekraczającej 5 tyś. zł., z której udało się zakupić: 5 kompletów ubrań koszarowych, odznaczenia funkcyjne, 4 mundury wyjściowe, 4 czapki rogatywki, 4 koszule wyj-

ściowe, 4 sznury galowe, 4 sznury do koszul, 4 krawaty, 3 pasy oficerskie oraz 4 pagony do koszul. Ochotnicy stanowią zgrany zespół przyjaciół, którzy na każde wezwanie i dźwięk syreny stają do walki z pożarami i innymi zagrożeniami. Prowadzą działania edukacyjne i prewencyjne oraz aktywnie uczestniczą w życiu religijnym i kulturalnym wsi.

Strażacy OSP w Chodaczowie

Remiza OSP

Star 200

OSP w Grodzisku Górnym

Jednostka, obok OSP Grodzisko Dolne oraz OSP Grodzisko Dolne „Miasto” należy do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego.

Jako jedyna na terenie naszej gminy zajmuje się ratownictwem wodnym. W roku bieżącym z otrzymanych dotacji z Komendy Głównej Powiatowej Straży Pożarnej, Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz z Urzędu Gminy druhowie zakupili: agregat prądotwórczy, skafander suchy do pracy w wodzie, 5 kompletów ubrań wyjściowych, 10 kompletów ubrań koszarowych dla drużyny dziecięcej, 3 ubrania specjalistyczne UPS. 3 maja jednostka obchodziła 90 lecie swojego istnienia.

*Strażacy OSP
w Grodzisku Górnym*

łódź ratunkowa

Remiza OSP

Jelcz/Star - 200

Wozy strażackie: zmiany miejsc stcjonowania pojazdów

W związku z zakupem nowego wozu strażackiego dla OSP w Grodzisku Dolnym nastąpiła zmiana miejsc stcjonowania pojazdów bojowych służby przeciwpożarowej na terenie naszej gminy pomiędzy pozostałymi jednostkami

OSP:

1. OSP Grodzisko Dolne przekaze Jelcza 010 GCBA jednostce OSP Grodzisko Dolne „Miasto”
2. OSP Grodzisko Dolne „Miasto” przekaze STARA 200 jednostce-

OSP Laszczyny

3. OSP Laszczyny przekaze zakupionego w Austrii STEYRA 590.132 jednostce OSP Podlesie

Jelcz 010 GCBA

STAR 200

STEYR 590.132

Zmiany w przepisach dotyczących kontroli drogowej

Przepisy obowiązujące od 7 listopada 2019 roku.

W rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie kontroli ruchu drogowego zachowano większość obecnie obowiązujących regulacji dotyczących kontroli drogowej. Głównym celem zmian jest doprecyzowanie dotychczasowych procedur działania np. policji.

Według nowych przepisów: „dopuszcza się postój pojazdu policyjnego w miejscu, gdzie jest to zabronione, lecz nie zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego”. Oznacza to, że kontrole drogowe będą mogły być przeprowadzane niemalże w dowolnym miejscu, nawet, jeśli funkcjonariusze złamią w ten sposób obowiązujące przepisy. Dotyczy to zarówno oznakowanych, jak i nieoznakowanych radiowozów. (Policjant nie może być traktowany, jako typowy uczestnik ruchu drogowego, ponieważ wykonuje zadania w zakresie dbania o bezpieczeństwo na drogach. Modyfikacja tych przepisów przyda się osobom, którym przeszkadza widok radiowozu stojącego w miejscu zabronionym, a większa przejrzystość intencji twórcy rozporządzenia utwierdzi ich

w przekonaniu, że przepisy te mają za zadanie organizację kontroli i nadzoru nad ruchem drogowym). Kontrola drogowa może zakończyć się mandatem, jeśli zachowanie kierowcy zostanie przez funkcjonariusza odebrane, jako niestosowanie się do poleceń. W przypadku, kiedy funkcjonariusz poleci trzymanie rąk na kierownicy lub nieopuszczanie pojazdu, a kierowca nie wykona któregoś z tych poleceń, zostanie ukarany mandatem w wysokości do 500 złotych. Ten przepis obowiązuje już od wielu lat, nie jest to nowość.

Rozporządzenie rozszerza katalog możliwości wpuszczenia kierowcy kontrolowanego pojazdu do radiowozu. Policjant będzie mógł to zrobić, jeśli np. kierowca zadeklaruje chęć zapłaty mandatu za pomocą karty płatniczej.

W sytuacji przeprowadzania tzw. szybkich testów trzeźwości policjant w mundurze nie będzie musiał legitymować się każdemu kierowcy. Pojawiają się nowe regulacje dotyczące transportu odpadów. W razie wątpliwości, co do przewożonego ładunku wolno będzie kontrolującemu zerwać plombę zabezpieczającą celem dokonania oględzin ładunku w miejscu kontroli na drodze bezpośrednio

po zatrzymaniu pojazdu.

Przepisy wchodzące w życie od 1 stycznia 2020 roku.

Zgodnie ze znowelizowanym Prawem o ruchu drogowym od 1 stycznia 2020 roku kierowca będzie miał obowiązek umożliwić funkcjonariuszowi podczas rutynowej kontroli drogowej sprawdzenie stanu licznika pojazdu. Funkcjonariusz tym samym dokona rejestracji w systemie informatycznym będącym w posiadaniu policji przebiegu auta. Co więcej, będzie to obligatoryjny element towarzyszący każdej interwencji (wyjątek będą stanowiły akcje typu „trzeźwy poranek”).

Źródło:
materiały policji

Podsumowanie policyjnych działań „Znicz 2019”

Podkarpaccy policjanci wstępnie podsumowali stan bezpieczeństwa na drogach naszego regionu podczas akcji „Znicz 2019”.

Było bezpieczniej - o ponad połowę zmniejszyła się liczba wypadków, mniej było również zabitych i rannych. Przez 4 dni funkcjonariusze czuwali nad bezpieczeństwem podróżujących i odwiedzających groby swoich najbliższych. Podczas czterodniowej akcji „Znicz 2019”, na podkarpackich drogach odnotowano 11 wypadków, to o 14 mniej niż w roku ubiegłym

(w 2018 roku - 25), w których 12 osób zostało rannych. Niestety nie obyło się bez tych najtragiczniejszych zdarzeń. Podczas prowadzonych działań na naszych drogach zginęła 1 osoba. W roku ubiegłym śmierć poniosły 3 osoby.

W tym roku podczas akcji „Znicz” policjanci wyeliminowali z ruchu 38 nietrzeźwych kierujących, w roku ubiegłym 58

Źródło:
materiały policji

	Wypadki	Ranni	Zabici	Nietrzeźwi
czwartek, 31.10.2019	4	4	1	4
piątek, 1.11.2019	3	3	0	10
sobota, 2.11.2019	1	2	0	10
niedziela, 3.11.2019	3	3	0	14
podsumowanie:	11	12	1	38

Praktyczne wskazówki jak bezpiecznie przewozić dzieci w fotelikach

Najważniejsze punkty ustawy o Ruchu drogowym z 2017 roku dotyczące przewożenia dzieci w samochodzie:

- bezwzględny zakaz przewożenia dziecka poniżej 3 lat w pojeździe, który nie ma pasów bezpieczeństwa i fotelika;
- dzieci poniżej 150 cm wzrostu mogą jeździć na przednim siedzeniu wyłącznie w foteliku;
- dzieci o wzroście co najmniej 135 cm, które nie mieszczą się w dostępnych fotelikach, mogą podróżować na tylnym siedzeniu przypięte jedynie pasami;
- można przewozić trzecie dziecko w wieku co najmniej 3 lat przypięte tylko pasami bezpieczeństwa na tylnym siedzeniu, gdy dwoje dzieci podróżuje z tyłu w fotelikach i nie da się zainstalować trzeciego;
- nie trzeba zapinać pasów dzieciom poniżej 3 lat podróżującym autobusem oraz środkami komunikacji publicznej.

Przewożenie dziecka na przednim siedzeniu

Można podróżować z dzieckiem usadzonym z przodu, jeśli:

- dziecko ma powyżej 150 cm wzrostu;
- dziecko ma ponad 135 cm wzrostu i jedzie z przodu w foteliku lub na podstawie;
- dziecko jedzie w dostosowanym do wieku foteliku, bo z tyłu podróżuje dwoje dzieci w fotelikach i fizycznie nie da się zamontować trzeciego.
- niemowlę podróżuje w foteliku, a z przodu wyłączona jest poduszka powietrzna.

Kiedy dziecko może być przewożone bez fotelika

- w taksówce
- w autobusie
- w pojazdach straży miejskiej, policji, straży granicznej
- w karetce
- z tyłu wieziemy dwoje dzieci w dwóch fotelikach i nie ma możliwości zamontowania trzeciego;
- jeśli mamy przy sobie lekarskie zaświadczenie, że dziecko nie może jeździć w foteliku

Kary za przewożenie dziecka w sposób niezgodny z przepisami

Za przewożenie dziecka niezgodnie z przepisami grozi 6 pkt karnych i 150 zł mandatu.

mfind
www.mfind.pl

Jak przygotować auto do zimy?

Zima to najtrudniejszy okres dla naszego samochodu. Jest on wystawiony na działanie mrozu, większej wilgoci, śniegu czy soli. To swego rodzaju sprawdzian dla wszystkich podzespołów. Jak sprawić, by jego wynik okazał się dla nas pomyślny? Oto kompletna lista rzeczy, które należy sprawdzić, aby dobrze przygotować auto do zimy.

Akumulator

Dzisiejsze bezobsługowe akumulatory nie posiadają dostępu do elektrolitu, dlatego nie należy próbować go uzupełniać. Jest to niebezpieczne i może być powodem kłopotu z układem elektrycznym samochodu. Stan akumulatora możemy zbadać za pomocą miernika. Pomiaru należy dokonać zarówno w stanie spoczynkowym akumulatora, jak i po obciążeniu. Zużyty akumulator najlepiej wymienić na nowy.

Płyn eksploatacyjny

Płyn chłodniczy - wraz ze zużyciem traci on swoje właściwości i próg zamarzania może iść niebezpiecznie w kierunku 0 stopni C. Czym grozi zamarznięcie płynu chłodzącego w samochodzie używanym? Trzeba pamiętać, że znajduje się on w bloku silnika, co w najgorszym przypadku może grozić jego rozerwaniem. Zubożony płyn chłodniczy należy wymienić na nowy lub dolać koncentrat, by obniżyć temperaturę zamarzania.

Płyn hamulcowy - jest on silnie higroskopijny, co znaczy, że wszelkie nieszczelności mogą skutkować przedostawaniem się do układu hamulcowego wody. Obecność wody obniża temperaturę wrzenia płynu hamulcowego, skuteczność hamowania, a w sytuacjach awaryjnych może całkowicie uniemożliwić hamowanie.

Olej silnikowy - musimy zwrócić uwagę na jego parametr zimowy, który oznaczony jest za pomocą liczby przed literką „W”. Parametr ten powinien być możliwie jak najniższy. Olej o niskiej lepkości zimowej zapewni łatwiejszy rozruch zimą, a także szybciej dotrze do wszystkich elementów silnika, zapewniając im bezpieczną pracę..

Alternator

W czasie zimy każdorazowe uruchomienie zimnego silnika jest dla akumulatora ogromnym obciążeniem. Zużytą przez rozrusznik energię elektryczną musi w trakcie jazdy uzupełnić alternator. Oprócz tego odpowiada on za zasilanie wszelkiego innego sprzętu elektrycznego, tj. oświetlenia, radia, klimatyzacji, nawigacji itd. Z tego powodu stan alternatora musi być bardzo dobry. Zużyty alternator może nie doładowywać akumulatora. Efektem będą notoryczne problemy z rozruchem silnika i konieczność ciągłego podpinania prostownika.

Uszczelki

Zamarznięte uszczelki to rzecz, o której myślimy dopiero wtedy, gdy nie możemy dostać się do wnętrza samochodu. Dostająca się do uszczelek woda może sprawić, że po nadejściu mrozu drzwi najwcześniej w świecie przymarzną do karoserii. Próba otworzenia ich za wszelką cenę często kończy się urwaną klamką lub uszczelką. Jak się przed tym zabezpieczyć? Wystarczy najtańszy sztyft lub spray do zabezpieczenia uszczelek.

Hamulce

W pierwszej kolejności powinniśmy sprawdzić tarcze oraz klocki hamulcowe. Uwadze nie może nam umknąć także stan przewodów hamulcowych czy płynu. Dużo problemów w trakcie zimy przysparza kie-

rowcom często hamulec ręczny. Jeśli przewody będą stare i skorodowane, będzie się on zacinał. Rozwiązanie? Wymienić linkę ręcznego na nową, zabezpieczoną przed zamarzaniem.

Światła

Aby nie oślepić innych kierowców należy ustawić prawidłowy poziom świateł. Dokonamy tego w stacji diagnostycznej, warsztacie lub samodzielnie, podjeżdżając samochodem do ściany, na której wyznaczymy poziom.

Opony

Wymiana opon letnich na zimowe to wręcz rytuał. Warto przy tym jednak pamiętać, że po pierwsze, powinny one mieć minimum 4 mm bieżnika.. Po drugie, należy wymienić wszystkie cztery opony, a opony obu osi muszą być w podobnym stanie.. Po trzecie, opony powinny mieć nie więcej niż 5 lat. Mieszanka opon ulega stopniowemu stwardnieniu i po wielu latach może nie mieć już odpowiedniej miękkości, jaka charakteryzuje opony zimowe. I ostatnia rzecz: sprawdzmy także stan opony koła zapasowego.

Wycieraczki

Kosztują zaledwie kilkadziesiąt złotych, wpływają w ogromnym stopniu na nasze bezpieczeństwo. Zimą muszą one się zmierzyć nie tylko z deszczem, ale przede wszystkim ze szlaczem rozrzuconym przez koła poprzedzającego nas samochodu. Warto zadbać o ich dobry stan.

Niezbędne akcesoria

W trakcie zimy warto mieć w samochodzie (i nie tylko!) kilka przydatnych artykułów. Przede skrobaczkę do szyb, odmrażacz do szyb, rękawice, odmrażacz do zamków, kable rozruchowe.

Źródło:
Internet

Niebezpieczna jesień dla pieszych

Jesienią, zwłaszcza późną, gdy nawet w ciągu dnia jest mgliście i deszczowo przed oczami kierowców pojawiają się niemal jak duchy. O kim mowa? - Oczywiście o pieszych.

Duża liczba pieszych ulegających wypadkom drogowym jest charakterystyczną cechą zagrożeń w ruchu drogowym występujących w Polsce. Październik, listopad i grudzień należą do najtragiczniejszych miesięcy dla tych niechronionych uczestników ruchu. Tylko w ciągu tych trzech miesięcy 2011 roku śmierć na drogach poniosło aż 547 pieszych! W Polsce ponad 30% wszystkich wypadków drogowych to właśnie potrącenia pieszych. W konfrontacji z pojazdem pieszy zawsze jest na straconej pozycji.

Bardzo często tych tragedii przyczyniają się zmienne i niekorzystne warunki atmosferyczne - szybki zapadający zmierzch, mgły, opady a do tego brak wyobraźni. Większość pieszych zarówno dorosłych jak i dzieci wyznaje zasadę - skoro widzę jadący pojazd to kierowca tego pojazdu też musi mnie widzieć. Nic bardziej mylnego. Pieszy często „wtapia się” w jesienne otoczenie, nawet w ciągu

dnia, kierowca dostrzeże go z dużym opóźnieniem. Czy zdąży zahamować...

W czasie złej widoczności zarówno pieszemu jak i kierującemu pojazdem potrzeba duuużo wyobraźni. Pieszy musi wiedzieć, że jego bezpieczeństwo zależy od tego czy zostanie w porę zauważony, a za kierownicą siedzi człowiek, który potrafi być omylny. Poza tym powinien mieć świadomość, że na śliskiej nawierzchni droga hamowania wydłuża się nie warto ryzykować wchodzenia na jezdnię, choćby to były „pasy” dla pieszych, jeśli kierowca nie zwalnia.

Kierowcy muszą pamiętać, że niestety piesi to nie zawsze zdyscyplinowani, rozsądni uczestnicy ruchu. Ale również i o tym, że ich sytuacja, zwłaszcza na drogach pozamiejskich jest bardzo trudna. Muszą się często przemieszczać nawet w czasie deszczu, czasami po drogach, wzdłuż których nie ma chodników. Gdy jest zima i pada deszcz albo śnieg oślaniają się parasolami czy kapturami, przez co gorzej obserwują drogę. Podczas złej widoczności piesi gorzej oceniają sytuację drogową

np. odległość od pojazdu.

Zapewne sytuacja na drogach nie byłaby aż tak tragiczna gdyby zarówno piesi jak i kierowcy przestrzegali zasad i przepisów ruchu drogowego. Niestety w tym właśnie kłopot, że kierowcy lubią wykorzystywać możliwości swoich pojazdów zaś piesi często chodzą niewłaściwą stroną jezdni, czy też przekraczają ją, w sposób dogodny dla siebie, a nie jak nakazują to przepisy. Najwięcej pod kołami pojazdów ginie starszych osób, powyżej 60-tego roku życia.

Jesienią i zimą, zarówno dzieci jak i dorośli, którzy poruszają się jezdnią, poboczem lub przechodzą przez jezdnię w źle oświetlonych miejscach powinni KONIECZNIE zaopatrzyć się w elementy odblaskowe, które muszą być tak umieszczone tak aby były widoczne światłach samochodów, czyli zarówno z przodu jak i z tyłu sylwetki. **W Urzędzie Gminy Grodzisko Dolne, każdy z mieszkańców może zaopatrzyć się w elementy odblaskowe. To nic nie kosztuje, wystarczy tylko odwiedzić urząd, aby zapewnić bezpieczeństwo sobie i swoim najbliższym.**

Profilaktyka w ginekologii – o czym warto wiedzieć

Niemal we wszystkich krajach zachodniej Europy oraz skandynawskich od ponad 40 lat regularne badania cytologiczne w kierunku wczesnego wykrywania raka szyjki macicy są obowiązkowe, kobiety w 100% pilnują terminów i raz na trzy lata się badają.

Niezwykle istotną dla kobiet jest informacja podana przez dr n. med. Pawła Szymanowskiego, ginekologa z krakowskiego Szpitala na Klinach, Klinika Ginekologii i Uroginekologii krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, że w Polsce około 80 proc. operacji usuwania macicy można uniknąć.

Częstym argumentem, mającym przekonać kobietę do usunięcia macicy, jest sugerowanie jej ryzyka związanego z ewentualną chorobą onkologiczną w obrębie macicy w przyszłości. Ten argument należy jednak zestawić z faktycznym ryzykiem i wtedy okaże się, że ryzyka związane z samym zabiegiem usunięcia macicy są dużo wyższe niż ryzyko choroby nowotworowej. Ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy w ciągu życia kobiety w Niemczech to 0,8 proc. (1 na 120 kobiet), a ryzyko śmierci z powodu tej choroby to 0,3 proc. (1 na 350 kobiet). Oczywiście ważne są profilaktyka i coroczne kontrole cytologii w przypadku zmian, natomiast profilaktyka badania cytologicznego obowiązuje raz na 3 lata. Jednak ryzyko zachorowania na raka trzonu macicy to 2 proc. (1 na 50 kobiet), a ryzyko śmierci 0,5 proc. (1 na 200 kobiet). Oznacza to, że na raka szyjki lub trzonu macicy umrą 2 na 550 kobiet w Niemczech. Liczby te mają się nijak do faktu, że w tym kraju, co szósta kobieta pozbawiona została macicy.

W Polsce zachorowalność na raka szyjki macicy jest o 15 proc. wyższa od średniej europejskiej, ale wiąże się to prawdopodobnie z mniej systematycznie wykonywanymi badaniami cytologicznymi. Dla porównania ryzyko zachorowania na raka piersi dla każdej ko-

Rak szyjki macicy - czynniki ryzyka

Czynnikiem ryzyka zachorowania na raka szyjki macicy są:

- wczesne rozpoczęcie życia seksualnego
- częsta zmiana partnerów seksualnych
- zakażenie wirusem opryszczki (HPV)
- osłabienie układu odpornościowego (chore po przeszczepach, w przebiegu AIDS)

Pewien wpływ zwiększający ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy ma również mnogość ciąż i palenie tytoniu.

Wczesne objawy raka szyjki macicy, a zwłaszcza jego postaci przedinwazyjnej, nie istnieją. Krwawienia międzymiesiączkowe, krwawienia kontaktowe (po stosunku), upławy, ból są objawami raka już inwazyjnego.

Cytologia

to wymaz pobierany specjalną szczoteczką z kanału oraz z szyjki macicy. Ginekolog lub położna zakłada wziernik do pochwy pacjentki i pobiera odpowiednie komórki na specjalne szkiełko. Po barwieniu preparat jest oceniany pod mikroskopem przez cytotechnika i patomorfologa.

Cytologia to badanie trwające krótko, bezbolesne i proste do wykonania.

biety wynosi 12,9 proc. (1 na 8 kobiet), a ryzyko śmierci z powodu raka piersi - 3,5 proc. (1 na 29 kobiet). Oznacza to, że prawdopodobieństwo śmierci z powodu raka piersi jest prawie dziesięciokrotnie wyższe niż śmierci z powodu raka szyjki czy trzonu macicy.

W tym miejscu jeszcze raz należy podkreślić, jak ważne są regularne badania i profilaktyka ginekologiczna. Natomiast rozumieć również trzeba, że usunięcie macicy w obliczu tych liczb nie może być traktowane, jako profilaktyka chorób nowotworowych, a lekarze z drugiej strony powinni również dbać o integralność cielesną kobiety. Również systemy finansowania ochrony zdrowia w wielu krajach europejskich promują usuwanie macicy, dając możliwość lepszego rozliczenia procedur operacyjnych, zawierających usunięcie macicy, a często niewystarczająco finansując trudniejsze operacje, umożliwiające jej zachowanie.

W Polsce nie ma dokładnych danych,

ale szacuje się, że ok. 80-90 proc. przypadków obniżenia macicy jest leczonych przez jej usunięcie, co z punktu widzenia medycznego nie jest uzasadnione. Dlatego rada dla pacjentek, którym zalecono usunięcie macicy: poza chorobami onkologicznymi macicy zawsze warto dokładnie pytać lekarzy o operacje alternatywne dla usuwania macicy, czyli histerektomii, a jeżeli lekarz upiera się przy operacji usunięcia macicy, warto zasięgnąć drugiej opinii.

Łucja Bielec
ekspert ds. programów profilaktyki
raka piersi i raka szyjki macicy

Szczepienia nadal potrzebne

Mogłoby się wydawać, że w erze wszechobecnego internetu możemy bez trudu uzyskać każdą potrzebną informację, będziemy wiedzieć więcej, będziemy po prostu mądrzejsi.

Okazuje się, że nie jest to takie oczywiste właśnie z powodu ogromu zalewających nas, w dużej części nieprawdziwych, informacji oraz trudności z ich weryfikacją. Mam więc nadzieję, że ten artykuł prezentujący aktualną wiedzę medyczną na temat szczepień, podpisany imieniem i nazwiskiem będzie dla Państwa pomocny.

Szczepienia ochronne - jak sama nazwa wskazuje - służą ochronie przed chorobami zakaźnymi o ciężkim przebiegu, potencjalnie śmiertelnymi, dającymi poważne powikłania, których leczenie nie jest możliwe lub nieskuteczne. Jeszcze nie tak dawno, bo w ubiegłym wieku, choroby zakaźne były główną przyczyną śmierci dzieci (obecnie są nią wypadki). Prawie w każdej rodzinie był przynajmniej jeden wypadek takiej śmierci, częściej było ich wiele. Wystarczy wspomnieć, że jeszcze w latach 50-tych XX wieku umierało z powodu chorób zakaźnych 100 na 1000 dzieci. Błonica, tężec, krztusiec, polio (choroba Heinego-Medina) - te nazwy z pewnością jeszcze pamiętamy (przynajmniej ci starsi z nas), choć nie spotyka się ich już tak często. Tu właśnie zaczyna się problem. Szczepienia padły ofiarą własnego sukcesu. Młodsze pokolenie nie tylko nie pamięta tych chorób, ale nawet o nich nie słyszało. Często, więc pyta: „po co szczepić przeciwko chorobom, których już nie ma? Otóż właśnie po to, aby ich nie było. Drobnoustroje, które je wywoływały nie zniknęły, utrudniliśmy im po prostu zakażenie ludzi i przenoszenie się z człowieka na człowieka.

Szczepienia ochronne wykorzystu-

ją naturalną zdolność organizmu do walki z infekcją. Polegają na podaniu - najczęściej domięśniowo-żywego lub zabitego drobnoustroju, co stanowi „zachętę” do produkcji tzw. przeciwciał, utrzymujących się później w naszej krwi, czasem całe życie, czasem krócej. To one sprawnie i szybko reagują w razie zagrożenia nie dopuszczając do rozwoju choroby. To prosty, bezpieczny i bardzo skuteczny sposób jej uniknięcia. Przyjrzyjmy się teraz zarzutom najczęściej wysuwanym przeciwko szczepieniom.

„Szczepienia powodują autyzm”. Nieprawda. Autyzm jest genetyczną, wrodzoną chorobą, niewidoczną jeszcze u małego niemowlaka, która jednak stopniowo się ujawnia i w wieku 18-24 miesięcy jej objawy są wyraźnie widoczne. Nie ma żadnego związku ze szczepieniami. Najlepszym dowodem jest to, że dzieci nieszczepione również chorują na autyzm. Medialne doniesienie z 1998 roku na temat takiego związku było fałszerstwem naukowym.

„Szczepionki zawierają toksyczną rtęć”. Nieprawda. Niektóre szczepionki (obecnie tylko jedna w Polsce) zawierają pochodną rtęci Tiomersal - jest to jednak zupełnie inny związek niż rtęć. Jego stężenie w szczepionce jest minimalne i zupełnie bezpieczne nawet dla najmłodszych dzieci. Jeśli mimo wszystko rodzice się obawiają można zamienić tę szczepionkę na inną.

„Szczepienia powodują ciężkie nie-

pożądane odczyny poszczepienne”. Owszem, mogą. Jest to jednak niezwykle rzadkie i występuje najczęściej u dzieci z wrodzonymi niedoborami odporności. Zdrowe dzieci tolerują szczepienia bardzo dobrze. Mogą u nich wystąpić łagodne odczyny jak zaczerwienienie i obrzęk w miejscu wstrzyknięcia, niewielka gorączka, przejściowy niepokój. „Duża liczba szczepień przeciąża układ odpornościowy”. Nieprawda. Każdy z nas w swoim życiu ma kontakt z ogromną ilością wirusów i bakterii. Szczepionki zawierają ich znacznie mniej a w wielu są one zastąpione antygenami - małymi ich fragmentami.

„Lepiej przechorować niż się szczepić”. Nic bardziej błędnego. Żadna choroba nie jest lepsza niż szczepienie - wiąże się z ryzykiem poważnych powikłań a nawet śmierci (tężec, choroba Heinego-Medina). Szczepienia pozostawiają taką samą odporność, natomiast wyjątkowo rzadko zagrażają zdrowiu i życiu.

„Zaszczepiłem się przeciwko grypie a jednak chorowałem”. Szczepionka przeciw grypie chroni przeciwko wirusom zawartym w szczepionce. Co roku w okresie jesienno-zimowym w naszym otoczeniu krąży mnóstwo innych wirusów i to one są przyczyną grypopochodnych zachorowań. Zatrzymam się nieco dłużej przy grypie, bo nadchodzi zima a z nią zwiększona zapadalność na tę chorobę. Ponieważ jest ona wirusowa nie ma przeciwko niej skutecznego leczenia,

a wirus ciągle się zmienia. Przebieg grypy jest nieprzyjemny, z wysoką gorączką, kaszlem, bólami mięśniowymi. Najgroźniejsze są jednak powikłania (zapalenie płuc, zapalenie mięśnia sercowego), które mogą spowodować nieodwracalne szkody w organizmie a nawet śmierć. Szczególnie narażone są małe dzieci, osoby starsze, kobiety w ciąży, osoby cierpiące z powodu chorób przewlekłych (cukrzyca, choroby układu krążenia, osoby w trakcie lub po leczeniu przeciwnowotworowym). Dlatego właśnie te osoby powinny być zaszczepione w pierwszej kolejności. Chciałabym podkreślić, że każda kobieta w ciąży, na każdym jej etapie, powinna zostać zaszczepiona przeciwko grypie. Chroni to ją i płód przed ciężkim przebiegiem infekcji, daje ochronę noworodkowi od pierwszych dni życia, ponieważ przeciwciała wytworzone przez matkę przechodzą przez łożysko do krwi dziecka. Niemowlęta można zaszczepić, kiedy ukończą 6 miesięcy. Jeśli mamy w domu młodszego „brzdąca” to, aby go chronić powinni zaszczepić się wszyscy domownicy.

Według danych GIS w poprzednim sezonie zachorowało w Polsce ok 4,5 mln osób, 17 tysięcy znalazło się w szpitalu, 150 zmarło. Pamiętajmy: szczepienie to najlepszy i najbezpieczniejszy sposób zapobiegania groźnym chorobom zakaźnym. Jeśli ktoś boi się ryzyka związanego ze szczepieniem niech pomyśli, czym ryzykuje nie szczepiąc się.

Lek.med. Małgorzata Piel

Lekcje ekologii w PSZOKu

W październiku uczniowie klas 1-3 Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym uczestniczyli w dwóch spotkaniach edukacyjnych na terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Grodzisku Dolnym.

Lekcje ekologii w terenie miały na celu uświadomienie dzieciom, jak ważna dla nas wszystkich jest troska o środowisko naturalne. Wychowankowie mieli okazję poznać różne rodzaje odpadów komunalnych oraz sposób ich segregacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Tę wiedzę z pewnością wykorzystają w codziennym życiu i przekażą swoim rodzinom. Zajęcia prowadzili: Prezes PGK w Grodzisku Dolnym - pan Marek Ordyczyński, pani Izabela Książ-Przeszło - pracownik MZK w Leżajsku oraz pani Barbara Danak - pracownik Urzędu Gminy.

Dzieci nabyły wiedzę, jakie odpady trafiają do PSZOK-u. Swoją wiedzę z zakresu segregacji odpadów mogły sprawdzić rozwiązując przygotowane dla nich zadania. Miały również okazję zobaczyć, na czym polega recykling plastikowej butelki, co się z niej wytwarza i dlaczego warto segregować śmieci. *BD*

„Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy...”

Na pamiątkę wydarzeń z 11 listopada 1918 roku mieszkańcy gminy uczestniczyli w gminnych uroczystościach Narodowego Święta Niepodległości.

Uroczystości miały miejsce 10 listopada (niedziela). Rozpoczęły się uroczystą defiladą przedstawicieli władz samorządowych i służb mundurowych z terenu powiatu leżajskiego w towarzystwie Gminnej Orkiestry Dętej. Wieńce pod Pomnikiem Wdzięczności „Żywią i Bronią” złożyli: Starosta Powiatu Leżajskiego - Marek Śliż, Wójt Gminy - Jacek Chmura, Przewodniczący Rady Gminy - Kazimierz Matuszek, Radny Powiatu Leżajskiego - Józef Majkut, przedstawiciel Państwowej Straży Pożarnej - Robert Krajewski oraz Kierownik Posturunku Policji w Grodzisku Dolnym aspirant sztabowy - Mariusz Kurzyp. Następnie uczestnicy pochodu udali się na uroczystą Mszę Świętą w intencji Ojczyzny do kościoła parafialnego w Grodzisku Dolnym pod przewodnictwem proboszcza Jana Kucy. Po zakończonym nabożeństwie, młodzież z Zespołu Szkół im. prof. F. Leji w Grodzisku Górnym zaprezentowała patriotyczny program artystyczny. Ten dzień dla nich był również doniosły z innej przyczyny. W trakcie nabożeństwa nastąpiło uroczyste poświęcenie sztandaru szkoły.

Wspólnie odśpiewano hymn narodowy. Po oficjalnych obchodach Święta Niepodległości przedstawiciele władz samorządowych na czele z wójtem gminy, udali się na cmentarz w Grodzisku Dolnym, aby złożyć wieńce na grobach: żołnierzy wojska polskiego, oraz prof. Franciszka Leji - wybitnego matematyka, po-

chodzącego z terenu naszej gminy. Po wizycie na cmentarzu złożono także kwiaty pod Krzyżem Grunwaldu i na tzw. „Dziurówce”.

Dyrekcja Zespołu Szkół im. prof. Franciszka Leji zorganizowała z okazji poświęcenia sztandaru szkoły poczęstunek dla zaproszonych gości oraz rodziny i przyjaciół patrona.

MK

Najmłodszy czytelnicy z wizytą w Bibliotece

Złota Polska Jesień to czas na wycieczki i ten czas wykorzystali najmłodszy ze Społecznej Szkoły Podstawowej w Wólce Grodzkiej.

Dzieci w bibliotece przywitała Myszka Minnie, która jakby przed chwilą wyskoczyła z bajki stojącej na półce. W formie zabawy w pociąg, przedszkolaki poznały to magiczne miejsce, w którym mieszka tak dużo kolorowych bajek. Kilkoro dzieci już korzysta z naszej biblioteki, dla pozostałych była to pierwsza wizyta i zapewne nie ostatnia. Bajki sprawiają radość dzieciom,

ale też czytającym im rodzicom, do czego bardzo zachęcamy i zapra-

szamy do naszej czytelnicy.

Biblioteka

Na podium konkursu recytatorskiego

W poniedziałek 21 października w Ośrodku Kultury w Nowej Sarzynie odbył się powiatowy etap konkursu recytatorskiego w ramach Prezentacji Kulturalnych Dzieci i Młodzieży „Sarzynska Jesień”.

Trzy szóstoklasistki z Zespołu Szkół z Grodziska Dolnego: Martyna Grzywna, Julia Majkut i Weronika Smędra wystąpiły na scenie, prezentując wiersze oraz fragmenty prozy polskich autorów.

Komisja konkursowa zwróciła uwagę na recytację Weroniki Smędry, której przyznała III miejsce. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

ZS Grodzisko Dolne

Komunikat

Portal Nowiny24 opublikował ranking 20 gmin i miast z województwa podkarpackiego, które w latach 2016-2018 wydawały najwięcej środków finansowych na inwestycje (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) na swoim terenie. Nasza gmina znalazła się na bardzo wysokim 20 miejscu. Przy tej okazji należy wspomnieć iż na terenie województwa podkarpackiego jest 109 gmin wiejskich, 35 gmin miejsko-wiejskich oraz 16 gmin miejskich. Kwota wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy wyniosła 1071,53 zł.

„I ty możesz chwycić za różaniec”

Za nami październikowe nabożeństwa różańcowe. Kościół w tym czasie szczególnie zalecał dla niektórych prostą, dla innych trudną i zarazem głęboką modlitwę.

Często zadajemy sobie pytanie, czy modlimy się poprawnie? Jak nauczyć dzieci modlitwy? Warto tutaj przytoczyć słowa Juliana Tuwima. Pytany o to, jak on to robi, że jego wiersze dla dzieci są tak dobre, opowiedział: „To nic trudnego. Po prostu piszę dla dzieci tak jak dla dorosłych... tylko lepiej”.

Święty Jan Paweł II mówił: „Jeśli Różaniec zostanie dobrze przedstawiony, to jestem pewien, że sami młodzi

będą w stanie raz jeszcze zaskoczyć dorosłych, przyjmując tę modlitwę i odmawiając ją z entuzjazmem typowym dla ich wieku” oraz “Różaniec, to moja ulubiona modlitwa! Taka wspaniała modlitwa! Wspaniała w jej prostocie i jej głębi...”

Do odmawiania różańca wielokrotnie wzywała Matka Boża w czasie objawień: w Lourdes, w La Salette i w Fatimie. Nieustannie go odmawiała również Matka Teresa z Kalkuty.

Sama nazwa różaniec bywa używana również, jako określenie prywatnej modlitwy maryjnej bądź koronki, na której ową modlitwę się odmawia. Przez cały październik, wierni mogli uczestniczyć w nabożeństwach różańcowych we wszystkich parafiach

naszej gminy. W parafii Grodzisko Dolne dzieci i młodzież szczególnie licznie i chętnie uczestniczyły w modlitwach. Słowem, cały wachlarz przykładów do naśladowania.

Każde dziecko otrzymało planszę, by przez kolejne dni, po zakończonym nabożeństwie mogło wkleić naklejkę przedstawiającą odpowiednią Tajemnicę Różańcową.

Ksiądz Proboszcz Jan Kuca, składa serdeczne podziękowania wszystkim uczestniczącym w nabożeństwach, a szczególnie dzieciom i młodzieży, które w dobie powszechnej informatyzacji często spędzają swój czas w wirtualnym świecie.

MK

„Odnaleźć siebie”

Podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy uczestniczyli w III Edycji Wystawy Prac Plastycznych Osób z Niepełnosprawnością z terenu powiatu leżajskiego, która odbyła się 13 listopada w Nowej Sarzynie.

Wystawa pod hasłem „Odnaleźć siebie” przedstawiała prace 10 placówek zajmujących się osobami niepełnosprawnymi. Prace podopiecznych naszej placówki cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno wśród podopiecznych innych

domów samopomocy, jak i przedstawicieli władz samorządowych. Wystawa odbywała się pod patronatem Starosty pana Marka Śliża. Wystawę otworzyła Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie panią Małgorzata Dankowska Swoje prace preezentowały także: ŚDS w Jelnej, ŚDS w Nowej Sarzynie, DPS w Brzozie Królewskiej, DPS w Piskorowicach-Mołyniach, ORW w Laszczynach, Ośrodek Wychowawczy w Leżajsku, Ośrodek „Senior +”

w Przychojcu, Domu Seniora w Grodzisku Dolnym i gościnie ŚDS w Spiach.

Leszek Duda

Dyskrecja w sieci się opłaca!

We współczesnych czasach większość z nas nie jest w stanie wyobrazić sobie dnia bez internetu.

Dostęp do wirtualnej informacji, kontakt ze znajomymi, zakupy w sieci, przelewy online, bardzo nas uzależniają. Z miesiąca na miesiąc rośnie liczba przestępstw dokonywanych w sieci.

Na użytkowników internetu czyha wiele niebezpieczeństw. Internet dający nieograniczony dostęp do informacji, niesie wiele zagrożeń, narażając użytkowników na kradzież prywatnych i firmowych danych, pieniędzy lub utratę bezcennej reputacji, którą buduje się latami a jej nadzarpnięcie może powodować dalekosiężne konsekwencje. Stajemy się ofiarami wyłudzeń lub po prostu włamań na konta bankowe lub osobiste. Pojawiają się także programy, które paraliżują całe firmy, organizacje, instytucje itd., narażając je na bardzo dotkliwe straty.

Bezpieczeństwo cyfrowe to nie tylko dobre zabezpieczenie naszych danych bankowych i kart płatniczych, ale również dbałość o poufność danych osobowych oraz innych informacji wrażliwych.

Żyjemy w świecie, w którym coraz więcej urządzeń podłączonych jest do globalnej sieci. W czasach powszechnego dzielenia się szczegółami z życia prywatnego w mediach społecznościowych, pamiętajmy żeby nie przekraczać granic prywatności. Bardzo ważne jest też zabezpieczanie naszych urządzeń elektronicznych przed ingerencją zewnętrzną oraz zabezpieczanie danych logowania do różnych serwisów, z których korzystamy na co dzień.

Pamiętajmy, że użytkownikami sieci są dziś także nasze dzieci, które w dzisiejszych czasach szczególnie narażone są na niebezpieczeństwa internetowe. Dostęp do sieci z każdym rokiem staje się łatwiejszy, dlatego do wirtualnego świata zagląda

coraz więcej młodych. W dobie cyfryzacji internet jest tak popularnym narzędziem, że jeśli nie ma cię w sieci to tak jakbyś nie istniał.

Nad bezpieczeństwem najmłodszych surfujących w sieci powinni czuwać przede wszystkim rodzice. Muszą mieć świadomość, że w sieci roi się od zagrożeń.

Jeśli zauważymy, że nasze dziecko spędza kilka godzin w ciągu dnia przed komputerem, telefonem, tabletem lub smartfonem może to świadczyć o uzależnieniu naszego dziecka od internetu. Nasza reakcja powinna być natychmiastowa. Należy rozmawiać z dzieckiem o niebezpieczeństwach w taki sposób, by rozumiało o co nam chodzi i by mogło o wszystkim mówić bez lęku.

Nasze pociechy często szukają w internecie tego, czego brakuje im w domu m.in. zrozumienia, przyjaźni, zainteresowania. Zapewniając dziecku bezpieczną atmosferę w domu i proponując wspólną aktywność, możemy zmniejszyć ryzyko uzależnienia dziecka od wirtualnego świata oraz zapobiec niebezpieczeństwom czyhającym na nie w sieci. Priorytetem powinna być edukacja, wspólna rozmowa, zrozumienie i poczucie bezpieczeństwa, jakie zapewnią przede wszystkim rodzice. Jako opiekunowie bądźmy przykładem i autorytetem dla naszych dzieci

MK

Czyhające zagrożenia na osoby korzystające z internetu:

- **Uzależnienie od komputera, telefonu, gier, portali społecznościowych** - O uzależnieniu możemy mówić, gdy młody człowiek siedzi przed komputerem lub ze smartfonem, kosztem innych zainteresowań. Internet staje się dla niego główną formą aktywności. Często pojawiają się konflikty z rodzicami. Towarzyszą temu gwałtowne

wybuchy emocji – agresja, złość lub lęk. Współcześnie dużą rolę odgrywają tutaj także portale społecznościowe, jak Facebook, Instagram czy Snapchat itp.

- **Niebezpieczne kontakty – dzieci mogą paść ofiarami uwodzenia przez pedofili czy werbowania przez członków grup przestępczych** - Internet sprzyja zawieraniu nowych znajomości. Dzieci narażone są na kontakty z ludźmi, którzy chcą je wykorzystać do różnych celów – zwerbować do grupy przestępczej, sekty czy nakłonić do wyjawienia swoich danych. Szczególną kategorią tworzenia relacji pomiędzy dzieckiem a dorosłym jest grooming, czyli uwodzenie.
- **Łatwy dostęp do pornografii i innych szkodliwych treści, np. scen przemocy** - Filmy erotyczne budują w świadomości młodego człowieka fałszywy obraz aktu seksualnego, często opartego na przemocy. Oglądanie pornografii uzależnia równie mocno jak alkohol, czy narkotyki.
- **Cyberprzemoc** - Dzieci jej doświadczające padają ofiarą wyzwisk, zastraszania i nękania. Odbywa się to za pośrednictwem portali społecznościowych czy komunikatorów. Cyberprzemoc polega również na rozpowszechnianiu kompromitujących informacji. Zdarza się także kwestia podszywania się pod inne osoby i rozmawiania w ich imieniu z innymi lub włamania na prywatne konta.

Gdzie szukać pomocy?

Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie:

**Urząd Gminy w Grodzisku Dolnym 125A
tel.: 17 242 82 65 wew. 171**

**Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku: ul. M. Curie-Skłodowskiej 8
tel.: 17 242 07 99, kom.: 693 660 799**

Komisariat Policji - Grodzisko Dolne 280, tel.: 17 240 63 71

Telefon zaufania „uzależnienia behawioralne” - 801 889 880

Stypendia wójta przyznane

Podczas październikowej Sesji Rady Gminy, w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym, miało miejsce uroczyste wręczenie stypendiów wójta gminy za wyniki w nauce i inne szczególne osiągnięcia.

Na mocy decyzji Wójta Gminy Grodzisko Dolne stypendia zostały przyznane najzdolniejszym uczniom – mieszkańcom Gminy Grodzisko Dolne. Łącznie przyznano ponad 120 stypendiów. Warunkiem ich otrzymania było:

- osiągnięcie, co najmniej średniej ocen 5,0 z drugiego półrocza nauki w szkole podstawowej,
- osiągnięcie, co najmniej średniej ocen 4,8 z drugiego półrocza nauki w szkole ponadpodstawowej,
- zostanie laureatem olimpiady przedmiotowej lub konkursu przedmiotowego na szczeblu co najmniej wojewódzkim,
- zostanie laureatem konkursu sportowego na szczeblu co najmniej wojewódzkim,
- reprezentowanie szkoły lub gminy w konkursach, przeglądach, wystawach na szczeblu co najmniej wojewódzkim,
- posiadanie oceny z zachowania, co najmniej dobry,
- Komisja rozpatrywała wnioski

przyznając zgłoszonym kandydatom punkty w pięciu kategoriach: średnia ocen, osiągnięcia naukowe, osiągnięcia sportowe, pozostałe osiągnięcia, aktywność społeczna. W każdej z tych kategorii kandydat mógł otrzymać maksymalnie 10 punktów.

Za wybitne osiągnięcia wójt gminy przyznał 11 stypendiów pierwszej kategorii (jednorazowe stypendium w wysokości 500zł), 30 stypendiów drugiej kategorii (jednorazowe stypendium w wysokości 300zł), 77 stypendiów trzeciej kategorii (jednorazowe stypendium w wysokości 200zł) oraz 6 stypendiów specjalnych (jednorazowe stypendium w wysokości 300zł).

Do osób, które otrzymały stypendium specjalne należą:

- Ślанда Paulina - uczennica II Liceum Ogólnokształcącego im. płk. Leopolda Lisa-Kuli w Rzeszowie, która uczy się języka japońskiego, posiada osiągnięcia artystyczne oraz aktywnie uczestniczy w akcjach społecznych,
- Janiec Hubert - uczeń Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku, który min. został finalistą Ogólnopolskiego Finału Olimpiady Innowacji Technicznych i Wynalazczości oraz jest honorowym dawcą krwi,
- Czerwonka Monika oraz Przeszło Iga - uczennice klasy III gimna-

zjum w Grodzisku Dolnym, posiadające certyfikaty językowe,

- Matuszek Maciej i Malach Konrad – uczniowie klasy VI Szkoły Podstawowej w Grodzisku Górnym, którzy zdobyli II miejsce w ogólnopolskim konkursie w projektowaniu robotów.

„Ogromna liczba stypendystów świadczy o tym, że Gmina Grodzisko Dolne jest zagłębiem młodych talentów.

Serdecznie gratuluję wszystkim nagrodzonym i życzę dalszych sukcesów w nauce i osiąganiu wymarzonych celów!”- wójt gminy Jacek Chmura

Lista wszystkich stypendystów:

Stypendia I stopnia: Rydzik Anna, Rydzik Dominik, Przeszło Szymon, Buszta Mateusz, Rydzik Aleksandra, Skiba Natalia, Marciniak Laura, Stępień Julia, Grabowiec Barbara, Jużyniec Monika, Szataj Zuzanna.

Stypendia II stopnia: Gdańska Wiktoria, Fila Jakub, Kulpa Gabriela, Burszta Aneta, Lizak Łukasz, Danak Paweł, Pytel Agnieszka, Śmiałek Izabela, Olszowy Krystian, Danak Krzysztof, Wawraszek Ada, Jużyniec Paulina, Kuras Justyna, Marek Aleksandra, Cebula Zuzanna, Wnęk Wojciech, Chmura Paulina, Kulpa Karolina, Bechta Zuzanna, Stępień Anna, Kulpa Julia, Majkut Aleksandra, Chamik Martyna, Matuszek Magdalena, Żak Sylwia, Tysz Natalia, Kulpa Oliwia, Karakuła Małgorzata, Potaczała Piotr, Wróbel Patrycja.

Stypendia III stopnia: Rydzik Łukasz, Śmiałek Szymon, Joniec Weronika, Krauz Martyna, Baran Julia, Tysz Alicja, Gronowicz Katarzyna, Klin Martyna Maria, Matuszek Regina, Smędra Weronika, Witek Hubert, Gdański Szymon, Kulpa Wojciech, Grzywna Jakub, Jagustyn Julia, Matuszek Agata, Matuszek Mateusz, Kulpa Jakub, Piątek Michał, Pryjma Kinga, Baj Milena, Bęben Mateusz, Joniec Kinga, Kraska Klaudia, Czerwonka Anna Maria, Makówka Weronika, Rydzik Anna, Makosiej Kinga, Klin Agnieszka, Bagienko Jakub, Żugaj Marcin, Majkut Julia, Zygmunt Tobiasz, Krupa Aleksandra, Pytel Patrycja, Możdżeń Oliwia, Szklanny Martyna, Grzywna Liliana, Zygmunt Jakub, Ołowiecki Karol, Pysz Łukasz, Krauz Ewelina, Tołpa Piotr, Czerwonka Hubert, Joniec Kamila, Obara Karolina, Baj Paulina, Kubat Dawid, Rejman Karolina, Małek Kamil, Czerwonka Martyna, Stopyra Kacper, Bartnik Brygida, Bartnik Jan, Grzywna Martyna, Klin Jakub, Pelc Miłosz, Kochman Krzysztof, Skitał - Abdul Oliwia, Kiełbicka Paulina, Kiełbicki Szymon, Grzywna Julia, Stopyra Paulina, Blok Mikołaj, Gurak Anna, Łaszczowski Bogusław, Leja Łukasz, Krauz Patrycja, Kulpa Kamila, Salwach Agnieszka, Czaja Magdalena Aleksandra, Skiba Paweł, Marek Maksymilian, Świąder Julia, Chmura Kacper, Duda Dominik, Maj Filip,

MK

Wolontariusze Caritas kwestowali na cmentarzu

Uczniowie ze Szkolnego Koła Caritas w Grodzisku Dolnym tradycyjnie, jak co roku włączyli się w akcję charytatywną odbywającą się 1 listopada.

Młodzież kwestowała na Cmentarzu Parafialnym w Grodzisku Dolnym na rzecz Fundacji Pomocy Młodzieży im. Jana Pawła II „Wzrastanie” oraz Szkolnego Koła Caritas. Wszystkim wolontariuszom i darczyńcom należą się gromkie podziękowania. Dzięki takim akcjom budowane jest dobro, które można nazwać „Żywym pomnikiem św. Jana Pawła II”.

ZS w Grodzisku Dolnym

Z podwórka na stadion - turniej o Puchar Tymbarku

W dniach 23 i 24 października 2019 roku na stadionach piłkarskich MZKS „Pogoń” Leżajsk i LKS „Grodziszczanka” Grodzisko Dolne miały miejsce turnieje finałowe w piłce nożnej dziewcząt i chłopców o Puchar Tymbarku.

W zawodach wzięło udział dziewięć zespołów z terenu naszej gminy: cztery drużyny reprezentowały Zespół Szkół w Grodzisku Dolnym, pięć drużyn wystąpiło w barwach LKS „Grodziszczanka”. W rozgrywkach uczestniczyli:

- kategoria U-8 – drużyna dziewcząt i drużyna chłopców z ZS Grodzisko Dolne – opiekun: Agnieszka Witwer
- kategoria U-10 – drużyna dziewcząt z ZS Grodzisko Dolne – opiekun: Elżbieta Matula; drużyna dziewcząt LKS „Grodziszczanka” – opiekun: Józef Miś
- kategoria U-10 – drużyna chłopców z ZS Grodzisko Dolne – opiekun: Barbara Rynasiewicz; drużyna chłopców LKS „Grodziszczanka” – opiekun: Paweł Matuszek
- kategoria U-12 – drużyna dziewcząt LKS „Grodziszczanka” – opiekun: Józef Miś
- kategoria U-12 – dwie drużyny chłopców LKS „Grodziszczanka” – opiekun: Paweł Matuszek.

Drużyny z naszej gminy zwyciężyły w czterech kategoriach, dzięki czemu będą reprezentować powiat leżajski w finałach wojewódzkich, które rozegrane zostaną w kwietniu przyszłego roku w Tarnobrzegu.

Zwycięskie zespoły to:

1. U-10 – drużyna dziewcząt LKS „Grodziszczanka”
2. U-10 – drużyna chłopców LKS „Grodziszczanka”
3. U-12 – drużyna dziewcząt LKS „Grodziszczanka”
4. U-12 – drużyna chłopców LKS

„Grodziszczanka”

Pozostałe nasze drużyny równie ambitnie walczyły o jak najlepsze wyniki w poszczególnych meczach. Szczególne uznanie należy się chłopcom grającym w kategoriach U-10 i U-12, którzy zakończyli swoje zmagania z samymi zwycięstwami. Wielkie brawa należą się również dla dziewcząt za awans do finałów rozgrywek wojewódzkich.

Duże emocje towarzyszyły zmaganiom najmłodszych adeptów piłki nożnej – dziewczynkom i chłopcom w kategorii U-8. Był płacz, radość ze zdobytych bramek, doping rodziców, a na końcu rozczarowanie z braku awansu. Nadmieniamy, że zarówno wśród dziewcząt, jak i chłopców w tej kategorii zwyciężyła SP Kuryłówka. Opiekunowie poszczególnych zespołów składają podziękowania młodzi

dzieży za bardzo ambitną postawę i osiągnięte wyniki. Szczególne podziękowania kierujemy do rodziców naszych podopiecznych, którzy pozwalają dzieciom realizować się w sporcie, w tym przypadku w piłce nożnej.

W podsumowaniu finałów powiatowych rozgrywanych na naszym stadionie udział wzięli: Sekretarz Gminy Grodzisko Dolne – pan Adam Chmura oraz Wójt Gminy Kuryłówka – pani Agnieszka Wyszńska, którzy wręczali uczestnikom turnieju puchary, nagrody w postaci piłek oraz pamiątkowe dyplomy.

Józef Miś

Wizyta przygotowawcza do projektu „POWER”

W dniach 29-31 października 2019 r. miała miejsce wizyta przygotowawcza w związku z realizowanym w Zespole Szkół w Grodzisku Górnym projektem POWER „Wyrównywanie szans społecznych w oparciu o naukę języków obcych i robotykę”.

Projekt ten, opiewający na kwotę ponad 120 tys. złotych jest w pełni finansowany z funduszy unijnych i zakłada przygotowanie 20 uczniów pod względem językowym i merytorycznym do wizyty w szkole partnerskiej. Jest to mała placówka edukacyjna znajdująca się w miejscowości Batea w hiszpańskiej Katalonii, do której uczęszcza około 280 uczniów i w której pracuje 32 nauczycieli.

Obecnie szkoła jest w trakcie realizacji 5 projektów Erasmus+ i POWER. Jest ona bardzo dobrze wyposażona w nowoczesny sprzęt - każda sala lekcyjna posiada monitor interaktywny, a zamiast podręczników przedmiotowych uczniowie korzystają wyłącznie z laptopów. Szkoła, jako jedna z nielicznych w tym okręgu otrzymała dofinansowanie na wyposażenie w wysokości 60 tysięcy euro.

Podczas spotkania poruszane były następujące zagadnienia projektowe:

- przygotowany i omówiony został plan zajęć oraz program kulturalny, który będzie realizowany podczas mobilności z uczniami w lutym i kwietniu 2020r.
- dokonano wstępnej rezerwacji ho-

telu oraz omówiono kwestie wyżywienia na czas pobytu w Batei

- podpisana została umowa między szkołami dotycząca warunków realizacji projektu
- omówiono kwestie techniczne związane z charakterem zajęć podczas pobytu oraz konkursem z kodowania i robotyki, który odbędzie się na zakończenie mobilności

Dyrekcja i koordynatorzy projektów w/w szkoły wyrazili chęć dalszej współpracy w kolejnych, podobnych projektach.

*Dominik Czyrny
Stanisław Rydzik*

Kampania BohaterOn

We wrześniu Zespół Szkół im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym został zakwalifikowany do ogólnopolskiej kampanii o tematyce historycznej - BohaterON - włącz historię!

Akcja miała na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego oraz promocję patriotycznych postaw i historii Polski XX wieku.

W ramach kampanii przeprowadzone zostały wśród uczniów zajęcia dotyczące Powstania Warszawskiego, a zwieńczeniem działań była akcja

przygotowania kartek dla Powstańców Warszawskich. Uczniowie wykonali je własnoręcznie i napisali życzenia.

Składam podziękowania dla naszych uczniów za duże zaangażowanie,

a paniom: Marii Danak, Danucie Sigdzie i Halinie Majkut za pomoc w realizacji projektu.

*Szkolny Koordynator Projektu
Halina Ślonda*

Dzień głośnego czytania z gangiem słodziaków i specjalnymi gośćmi

Czytanie pełni niezwykle ważną rolę w rozwoju dziecka – pobudza wyobraźnię, uczy samodzielnego myślenia, ćwiczy pamięć i koncentrację

Do wszystkich szkół podstawowych w Polsce (wg Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych MEN, stan na 31.03.2019) sieć sklepów Biedronka wysłała bezpłatne zestawy książek „Gang Słodziaków. Przyjaciele mogą wiele, czyli magia z leśnej polany” oraz pakiety materiałów informacyjnych i motywacyjnych, które pomagają zachęcić uczniów do codziennego czytania. W tym roku materiały dydaktyczne były wzbogacone o wątki dotyczące edukacji ekologicznej, które pomogą rozwijać świadomość ekologiczną wśród dzieci.

Nauczyciele klas I-III, po rejestracji na stronie pobrali scenariusze lekcji, stworzone przez doświadczonych metodyków i praktyków edukacji wczesnoszkolnej, które zawierały pomysły na urozmaicenie zajęć nauki czytania zgodnie z podstawą programową oraz elementy edukacji ekologicznej.

W pakiecie znajdował się także scenariusz uroczystości szkolnej z okazji „Dnia Głośnego Czytania”, który został zorganizowany w na-

szej szkole 30 października br. Gośćmi specjalnymi, którzy głośno odczytali dzieciom i uczniom wybrane bajeczki byli:

- pani Barbara Bartuś - Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Laszczyny,
- pani Joanna Czerwonka - Zastępca Prezesa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Laszczyny,
- pani Alicja Trojnar – Radna Wsi Laszczyny
- pan Dariusz Lizak – Sołtys Wsi Laszczyny.

Centralnym elementem dekoracji konkursowej było *Magiczne Drzewo Słodziaków* zinterpretowane przez wyobraźnię dzieci, tworzone podczas zajęć świetlicowych.

Składało się ono z dużego drzewa wykonanego z papieru oraz gazet

zwinionych w rurki, które wykorzystano do stworzenia korony, w której ukryły się przeróżne słodziaki. Po obydwóch stronach stanęły dwa mniejsze drzewa, których korony zostały wykonane z denek plastikowych butelek oraz nakrętek, których zbiórkę od dawien dawna prowadzimy w szkole.

Poprzez organizację „Dnia Głośnego Czytania” szkoła wzięła udział w konkursie, w którym organizatorzy nagradzają zwycięskie placówki oświatowe dofinansowaniem na zakup księgozbioru w wysokości 3 000 złotych dla najlepszych 15 szkół. Dodatkowo aż 500 klas otrzyma wyróżnienia i upominki dla uczniów. Ogłoszenie zwycięzców nastąpi **13.12.2019 roku.**

Grono pedagogiczne ma nadzieję, że szkoła podstawowa w Laszczynach znajdzie się w tym gronie. Organizatorzy chcieli również dodatkowo podkreślić istotność edukacji ekologicznej w nauczaniu wczesnoszkolnym wierząc, że pierwsze lata nauki mają decydujący wpływ na postawę uczniów wobec środowiska naturalnego.

Wioleta Wróbel

Kampania „Kolejowe ABC”

Kampania „Kolejowe ABC” realizowana przez Urząd Transportu Kolejowego, to ogólnopolska akcja informacyjno-edukacyjna z zakresu bezpieczeństwa kolejowego, skierowana do dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym oraz ich nauczycieli i wychowawców.

Kampania jest współfinansowana ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. W dniu 7 listopada uczniowie szkoły podstawowej w Laszczynach wzięli udział w w/w programie, poznając w ciekawy sposób zasady bezpieczeństwa oraz wartości i wzorce związane z odpowiedzialnym zachowaniem się podczas korzystania z transportu kolejowego.

Wioleta Wróbel

„ZBIERACTWO GRODZISKIE” rozstrzygnięte

Definicja Hobby według „Słownika Wyrazów Obcych i Obcojęzycznych” Władysława Kopalińskiego brzmi następująco: konik, pasja, czyjeś ulubione zajęcie, traktowane amatorsko, jako przedmiot osobistego zainteresowania i źródło odprężenia w czasie wolnym od pracy zawodowej.

Każdy prawdziwy kolekcjoner wie niemalże wszystko o każdym egzemplarzu swojej kolekcji. Niesamowite, ale jak najbardziej prawdziwe. Poza tym, co jeszcze ważniejsze to, że kolekcjonować można naprawdę wszystko. Dzięki temu można poznawać otaczający Nas świat.

Aby kolekcje lokalnych pasjonatów mogły ujrzeć światło dzienne i

być dostępne dla szerszego grona osób, Gminna Biblioteka Publiczna zorganizowała konkurs pn., „Zbiernictwo Grodziskie”. W konkursie wzięło udział 7 osób, które przedstawiły swoje zbiory.

Największym zainteresowaniem cieszyła się kolekcja starych gazet z lat 20 – tych i otrzymała ona pierwsze miejsce. Kolejne kolekcje, które otrzymały wyróżnienia to zbiory znaczków i monet, zbiór słoni z różnych części świata oraz magnesów, kolekcja starych drewnianych mebelków dla lalek oraz obrazy Gustawa Klimta wyszyte osobiście przez kolekcjonera haftem krzyżkowym.

Biblioteka

Światło w czasach bez prądu

Przez większość dziejów świat nocą był bardzo, ale to bardzo ciemny i niewiele jest obecnie takich miejsc na Ziemi, gdzie ciemność jest porównywalna z tą sprzed wieków.

Dzisiaj 95% ludzkości żyje w warunkach zanieczyszczenia światłem, bez możliwości podziwiania pełnej okazałości nocnego nieba z Drogą Mleczną i tysiącami gwiazd. Łuny światła dużych miast rozlewają się na dziesiątki kilometrów sięgając obszarów niezamieszkałych, a na zdjęciach satelitarnej powierzchni planety nocą skrzy się niczym bożonarodzeniowa choinka. Dzisiaj nocne niebo świeci sześć tysięcy razy jaśniej niż półtora wieku wcześniej.

Okolo milion lat temu przodkowie człowieka rozumnego z gatunku homo erectus, żyjący na długo przed pojawieniem się neandertalczyka, odkryli zalety przerażającego ognia, który oprócz zabijania i niszczenia rozjaśniał groźne ciemności i pozwalał się ogrzać. Drząc ze strachu podczas burzy wypatrywali drzew rażonych piorunami, aby zatrzymać płomień na dłużej. Prawdopodobnie podtrzymywali ogień paląc nieprzerwanie ognisko, aż w końcu opanowali sztukę jego rozniecania. Była to pierwsza i jedna z największych rewolucji technologicznych w historii ludzkości, a umiejętność rozpalania i kontrolowania ognia przyspieszyła rozwój gatunku ludzkiego.

Dziesięć tysięcy lat temu nasi prehistoryczni przodkowie oświetlali swoje jaskinie paląc umieszczony w zagłębieniu skały nasączony tłuszczem mech. Babilończycy i Rzymianie skonstruowali lampy używając oliwy z oliwek, lecz w następnych wiekach o nich zapomniano i przez niemal dwa tysiące lat, aż do epoki przemysłowej, kwestię oświetlenia domowego rozwiązywano głównie przy pomocy świec. Najbardziej prymitywne oświetlenie miało postać około półmetrowych wiązek słomy pokrytych zwierzęcym, najczęściej baraním łojem. Stawiano je w metalowych uchwytach, paliły się jak knot, lecz wystarcza-

ły zaledwie na kilkanaście minut. Zbierając słomę raz do roku należało dokładnie wylczyć, na jak długo musi wystarczyć. W polskich izbach wiejskich aż do końca XIX wieku używano łuczyna oraz szczap odłupywanych ze smolnych pniaków sosny. Palono je na nalepie (przypiecku) lub w specjalnej wnęce w górnej części ściany pieca. Pilnowanie płomienia było obowiązkiem dzieci, a podczas szczególnych okazji, na przykład wesel, opłacano jakiegoś biedaka, który siedział na piecu i świecił trzymając szczapy odpalane jedna od drugiej.

Świece z wosku pszczelego były zbyt drogie dla przeciętnego obywatela, więc używano łojowych z tłuszczu zwierzęcego, które w biedniejszych domach wyrabiano samodzielnie, a w średniowiecznych miastach zajmowali się tym świecarze. W jednym z pamiętników z XVIII wieku piszący zanotował, że w ciągu dwóch dni udało mu się wyprodukować 40 kilogramów świec, które wystarczyły mu na dwa miesiące. Świece łojowe bardzo dymią, trzeszczały, wydzielały brzydki zapach i bez przerwy migotały ciemno-żółtym ogniem, do tego trzeba je było przycinać nawet kilkadziesiąt razy na godzinę.

Jedna dobra świeca świeci sto razy słabiej niż stuwatowa żarówka. Otwierając dziś lodówkę wpuszczamy do pomieszczenia więcej światła, niż było w XVIII-wiecznych domostwach. Gdy podczas bankietu paliło się siedem świec, goście uznawali za aprobatą, że jadalnia była świetlista i pełna blasku. Ale nawet przy użyciu jednej świecy dało się czytać, haftować i szyć bez pochylania się w kierunku źródła światła, o czym informują nas rysunki i obrazy z tamtych czasów. Za to poruszanie się na zewnątrz bez oświetlenia było nie lada wyczynem. Ludzie chodzili po omacku, a w najciemniejsze noce w miastach przechodnie walili głowami w przeszkody. Czasem, aby uniknąć zasadzki rabusiów, wynajmowano młodzieńców z pochodniami, którzy eskortowali petenta do domu. Bogaci, urzą-

dając bale, drogę do rezydencji oświetlali płonąca w beczkach smołą lub zatkniętymi w stojakach głowniami.

W XVIII wieku odkryto, że dobrym materiałem do wyrobu świec jest olej z kaszalotów. Dorosły wieloryb w jamie mieszczącej się nad mózgiem nosi ponad dwa tysiące litrów łatwopalnego tłuszczu. Upolowawszy zwierzę, wierzono z boku jego głowy otwór, przez który do środka wchodził robotnik i prześiadując w gnijącym ciele przez kilka dni zeskrobywał z mózgu olej. W ciągu stu lat odłowiono około trzysta tysięcy kaszalotów i prawdopodobnie wybito by cały gatunek, gdyby nie odkryto ropy. Świece z oleju kaszalota dawały światło bielsze niż łojowe i nie drażniły dymem.

Na początku XIX wieku ogień rozpalało jeszcze przy pomocy krzesiwa wykonanego z bardzo twardej stali, którym uderzano o krzemień wywołując iskry zapalające łatwopalny materiał, czyli hubkę. Wytwarzano ją, jak wskazuje nazwa, z hub rosnących na drzewach, które moczone w saetrze i odwarze popiołu drzewnego, a następnie miażdżono na proszek i suszono. Dopiero w latach dwudziestych weszły do użytku pierwsze zapalaki, zwane siarnikami, które zapalano pocierając o jakiś twardy przedmiot.

Prawdziwą rewelację wzbudziły wynalezione na początku XVIII stulecia we Francji świece stearynowe, dające mocne białe światło. Z początku obawiano się, że ich blask może szkodzić oczom, a kobiety narzekały, że odbiera walory ich urodzie.

W polskich dworach szlacheckich oprócz świec używano lamp napełnianych wpięciem dymiącym łojem, potem olejem lub oliwą. Na ścianach wieszano liczne kinkiety z odblaskowym lustrem.

Kolejna rewolucja w metodach oświetlania miała miejsce w połowie XIX wieku, gdy pewien badacz amerykański zauważył, że kawałek tkaniny zamoczonej w oleju skalnym, czyli ropie, łatwo się pali, więc postanowił wydobywać ją na skalę przemysłową właśnie

w celach oświetleniowych. Gdy robotnicy podczas wiercenia natrafili na złożę, powstał problem składowania – w okolicy było za mało beczek i przez pewien czas trzymano ropę, w czym się dało, nawet w wannach, umywalkach i wiadrach. Polski chemik i farmaceuta Ignacy Łukasiewicz wydestylował z ropy naftę i skonstruował lampę naftową. Świat wreszcie otrzymał tanią substancję oświetleniową. Pierwszymi użytkownikami lamp naftowych byli przede wszystkim rzemieślnicy, którzy pracowali do późnego wieczora: tkacze, szewcy, stolarze, bednarze. Poziom oświetlenia domu był wskaźnikiem pozycji społecznej. W Szkocji do oświetlenia i ogrzewania używano suszonego łąjna, skutkiem, czego brakowało nawozu i część ziemi leżała odłogiem, co pogłębiło tamtejszy kryzys rolnictwa.

Innym źródłem oświetlenia znanym w XIX wieku były lampy karbidówki, w których spalano bryłkę magnezji uzyskując bardzo intensywne światło, które wykorzystywano w latarniach morskich i w teatrach. Ich wadą była bardzo wysoka temperatura płomienia powodująca częste pożary - w Ameryce w ciągu jednej dekady z tego powodu spłonęło ponad 400 teatrów, a w XIX wieku w pożarach w teatrach brytyjskich zginęło 10 tys. osób. Lampy naftowe również nosły zagrożenie – z ich powodu pewien statek spłonął podczas rejsu, niebezpiecznie było w pociągach, gdzie wagony ogrzewano paląc w piecach węglem lub drewnem i używano oświetlenia naftowego.

Podczas gdy nafta królowała w małych miasteczkach i na wsiach, w dużych miastach zaczęto używać gazu - początkowo w fabrykach, sklepach i do oświetlania ulic, a w połowie wieku w prywatnych domach. Miał on swoje wady – czernił stropy, przebarwiał tkaniny, zostawiał lepką sadzę na każdej powierzchni, wywoływał bóle głowy i nudności, powodował wędnięcie i żółknięcie roślin. W dodatku należało się z nim szczególnie ostrożnie obchodzić, bo również często powodował pożary. Jednak w porównaniu ze świecą płonął bardzo jasno. Dzięki postępie

w oświetleniu w połowie XIX wieku znacznie wzrósł popyt na książki i gazety.

Olbryzmie nadzieje wiązano z prądem elektrycznym i już na początku XIX stulecia usiłowano wykorzystać światło żarzącego się pod wpływem energii elektrycznej materiału. Pierwsze żarówki świeciły bardzo krótko, gdyż drucik w otoczeniu powietrza szybko się przepalał. Dopiero, gdy w latach siedemdziesiątych wynaleziono pompę próżniową do wysysania powietrza z żarówki, włókno mogło świecić przez setki godzin. Jednak żarówki były kompletnie nieprzydatne, dopóki nie było ich gdzie podłączyć. Należało zbudować cały system- od elektrowni, przez okablowanie, lampy i wyłączniki. Pospiesznie kształcono elektryków, ale brak doświadczenia prowadził do bardzo częstych przypadków porażenia prądem. Iskry sypiące się z wadliwie połączonych kabli wywoływały eksplozję niejednej rury gazowej, a żarówki często wybuchaly z przerażającym hukiem. Na początku nikt nie pomyślał o wtyczkach i gniazdkach, więc wszystkie urządzenia podłączano bezpośrednio do sieci. Gniazdka pojawiły się dopiero na początku XX wieku, jednak montowano je, jako element oświetlenia podsufitowego, więc aby włączyć żyrandol należało wejść na krzesło, albo na drabinę. Na przełomie stuleci oświetlenie elektryczne w dużych miastach stało się normą. Jego śladem poszły inne

urządzenia domowe: wentylator, odkurzacz, pralka, żelazko, toster, lodówka i zmywarka. Na początku lat dwudziestych funkcjonowało około 50 typów urządzeń powszechnego użytku.

Polskie wsie stopniowo zelektryfikowano po drugiej wojnie światowej, ale jeszcze w latach siedemdziesiątych XX wieku zdarzały się miejscowości, w których świecono lampami naftowymi zawieszonymi u powały.

Nasze organizmy są przystosowane do 24-godzinnego dobowego rytmu regulowanego przez hormon melatoninę. Jest ona wytwarzana tylko w ciemności, a światło zatrzymuje jej powstawanie. Lampy uliczne świecące w okna mogą powodować bezsenność, bóle głowy i inne dolegliwości neurologiczne. Ciemność w nocy jest konieczna dla zdrowia tak, jak światło w ciągu dnia. Na podstawie pamiętników i różnych zapisków z dawnych czasów wywnioskowano, że ludzie niegdyś dzielili noc na dwa etapy spania - kiedy zapadał mrok kładziono się na „pierwszy sen”, budzono po czterech godzinach, posilano, rozmawiano przy kominku, a następnie udawano na kolejny czterogodzinny. Światło, które pojawiło się w XIX wieku rozregulowało ten starodawny rytm. Jeżeli dziś ludzie budzą się w środku nocy i nie mogą zasnąć, może to nie być zaburzenie, lecz reakcja ciała domagającego się powrotu do dawnego naturalnego cyklu.

Małgorzata Majka

„Lepiej zapobiegać niż leczyć”

Okres przeziębień, czyli okres jesienno-zimowy, niesie za sobą ryzyko zatakowania naszego organizmu przez wirusy, które powodują osłabienie naszej naturalnej bariery obronnej przed zakażeniem.

Warto zadbać o wzmacnianie odporności własnego organizmu korzystając z witamin i minerałów znajdujących się m.in w zdrowym pożywieniu.

Witaminy poprawiające odporność:

witamina C – najbardziej znana w leczeniu infekcji, ponieważ pobudza wzrost i sprawność komórek odpornościowych. Witamina C stymuluje również rozwój krwinek białych, zwalczających drobnoustroje, oraz uszczelnia naczynia krwionośne. Poza tym jest doskonałym antyoksydantem, niweluje wolne rodniki, dzięki czemu pomaga opóźnić proces starzenia. Tę witaminę można znaleźć w cytrusach, natce pietruszki, kapuście, papryce, pomidorach, brokułach i porzeczkach.

witamina B6 – bierze udział przy tworzeniu przeciwciał i w dużym stopniu wpływa na odporność, ale również na układ nerwowy, a także na ciśnienie krwi, skurcze mięśni i pracę serca. Występuje w kaszy gryczanej, mięsie, rybach, wędlinach oraz czerwonej papryce, nasionach roślin strączkowych, orzechach, sło-

neczniku, bananach i jajkach. **witamina D** – zwana “witaminą słońca”. Podnosi odporność, wzmacnia kości, dobrze działa na system nerwowy i serce, wzmacnia skórę, łagodzi stany zapalne, reguluje poziom cukru we krwi. Witamina D zwiększa odporność organizmu, pobudza układ odpornościowy, „pomagając” limfocytom T w walce z patogenami. W okresie poinfekcyjnym przyspiesza rekonwalescencję organizmu. Znaleźć ją można w mleku, rybach, jajach, żółtym serze. Witamina D jest wytwarzana również w naszej skórze w czasie ekspozycji na słońce.

witaminy A i E – Witamina A zwiększa odporność organizmu na choroby, przede wszystkim dróg oddechowych. Jest ważna dla zmysłu wzroku i prawidłowego wyglądu skóry. Obie witaminy są przeciwutleniaczami, chroniącymi organizm przed przedwczesnym starzeniem się. Witamina E działa również przeciwzakrzepowo i wpływa na wydolność mięśni. Witamina A znajduje się w podrobach, mięsie, mleku, marchwi, szpinaku, czerwonej papryce oraz w owocach (brzoskwinie, morele, wiśnie, śliwki). Witamina E występuje w oleju słonecznikowym, rzepakowym, orzechach, papryce zielonej, rybach i w owocach (morele, jabłka suszone).

Mikroelementy, które zwiększają odporność:

cynk – chroni przed infekcjami, wzmacnia odporność, łagodzi pierwsze objawy przeziębienia (kaszel, katar, chrypkę). Cynk można znaleźć w kaszy gryczanej, czosnku, orzechach, słoneczniku, fasoli, kapuście czy ostrygach. Jednak w pożywieniu nie ma wystarczającej ilości tego minerału, potrzebna jest jego suplementacja.

żelazo – zapobiega utracie krwinek czerwonych, podnosi sprawność fizyczną i odporność na przeziębienie. Niedobór żelaza może powodować anemię, zawroty głowy, szybsze bicie serca. Pierwiastek występuje w soczewicy, soi, burakach, szpinaku, natce pietruszki, brokułach, szczypiorku, jajkach, krewetkach i płatkach śniadaniowych.

magnez – potrzebny jest do wytwarzania energii, niezbędnej we wszystkich procesach życiowych. Magnez zwiększa sprawność działania układu immunologicznego i skraca czas choroby. Jest też niezbędny w procesie rozwoju kości i ich mineralizacji. Można go znaleźć w kakao, czekoladzie, bananach, migdałach czy kaszy gryczanej.

SENIORZE UWAGA! NIE DAJ SIĘ OSZUKAĆ PAMIĘTAJ!

1. Prawdziwa Policja nigdy nie prosi o przekazanie pieniędzy bądź zaciągnięcie kredytu. Jeżeli odebrałaś taki telefon bądź pewien, że to oszust.
2. Nigdy w takich lub podobnych sytuacjach nie przekazuj pieniędzy, nie podpisuj żadnych umów czy dokumentów.
3. Jak najszybciej skontaktuj się z rodziną i opowiedz o tym zdarzeniu.

„Grodziszczoki” na ogólnopolskim konkursie tańca

Miłośnicy folkloru oraz jego wykonawcy w dniach 26 – 27 października br. spotkali się w Trzcianie na 35. Ogólnopolskim Konkursie Tradycyjnego Tańca Ludowego.

Na scenie zaprezentowały się zespoły oraz pary taneczne z pięciu województw. Ogólnopolski Konkurs Tradycyjnego Tańca Ludowego jest jednym z najstarszych konkursów związanych z folklorem na terenie Polski. Jego głównym celem jest ochrona przed zanikaniem tradycyjnego folkloru – w szczególności tańca ludowego – ale również całości kontekstu obrzędowego i obyczajowego nierozdzielnie z nim związanego.

Zespół Regionalny „Grodziszczoki” od wielu lat bierze udział w tym konkursie. W tym roku zaprezentował tańce grodziskie: polkę, sztajera, walczyka, tramle i suwanego, za które otrzymał wyróżnienie.

GOK

Nagroda Zarządu Powiatu dla Stanisława Czerwonki

Tradycja przyznawania nagród przez Powiat Leżajski w dziedzinie kultury, sportu oraz w dowód uznania osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych liczy sobie już kilkanaście lat, co jest dowodem tego, że w powiecie leżajskim nie brakuje kreatywnych, zaangażowanych społecznie i chętnych do rozwijania swoich umiejętności osób.

Tegoroczna gala wręczenia nagród odbyła się w sali widowiskowej Miejskiego Centrum Kultury w Leżajsku.

Wśród nagrodzonych w dziedzinie kultury znalazł się pan Stanisław Czerwonka, który otrzymał wyróżnienie za całokształt dotychczasowej działalności związanej z upowszechnianiem kultury, a w szczególności tradycji i zwyczajów wielkanocnych oraz dbałość o niematerialne dziedzictwo kulturowe. Pan

Stanisław w wieku 18 lat zaangażował się w służbę społeczną chodząc „za Turka”. Turkiem jest nieprzerwanie do dzisiejszego dnia. Od 1995 roku pełni funkcję „starszego” – komendanta oddziału Turków w Grodzisku Górnym. Za główny cel stawia sobie kultywowanie lokalnej obyczajowości wielkanocnej w oparciu o rodzimą tradycję. Od czasu powstania Stowarzyszenia „Turki Grodziskie” (2007r.) pełni funkcję prezesa.

GOK

Wieczornica poświęcona bohaterom II Wojny Światowej

W piątkowy wieczór 8 listopada w Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym grodziska społeczność oddała cześć bohaterom II Wojny Światowej i wszystkim poległym w obronie ojczyzny.

Wieczornica ta była również preludem do obchodów Narodowego Święta Niepodległości przypadającego 11 listopada.

Młodzież z Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym wprowadziła nas w atmosferę wydarzeń związanych z wybuchem II Wojny Światowej prezentując widowisko powstałe na kanwie powieści A. Kamińskiego „Kamienie na szaniec”, którego adaptacji scenicznej dokonały panie Monika Fila i Alicja Dubiel. Hasłem przewodnim przedstawienia było: „Pięknie żyć i pięknie umierać”, którym kierowali

się główni bohaterowie utworu, gdyż „w tych niesamowitych latach potrafili żyć pełnią życia...” i wcielić w życie dwa wspaniałe ideały - braterstwo i służbę.

Trzech przyjaciół - Jan Bytnar, Aleksy Dawidowski i Tadeusz Zawadzki - wiosną 1939 roku kończą prestiżowe warszawskie liceum i zdają maturę. Przed nimi studia, realizacja życiowych planów. Jednak jesienią wybucha wojna. Ani jeden z nich nie ma wątpliwości, gdzie jest ich miejsce i jakie mają obowiązki. W okupowanej przez Niemców Warszawie prowadzą walkę konspiracyjną, potem walczą w Grupach Szturmowych. Przyjmują pseudonimy: Zośka (Tadeusz Zawadzki), Rudy (Jan Bytnar), Alek (Aleksy Dawidowski). Stanowią wzór wzajemnego oddania

i przyjaźni - organizują Akcję pod Arsenalem, by odbić Rudego z rąk gestapo, a on sam, mimo nieludzkich tortur, nie wydaje nazwisk kolegów. Główni bohaterowie giną: Rudy zamęczony przez gestapo umiera na rękach swoich kolegów, którzy odbili go w Akcji pod Arsenalem. Alek - ranny w czasie tej akcji umiera prawie jednocześnie z Rudym. Powieść jest wstrząsającym dokumentem poświęcenia, oddania i patriotyzmu młodych Polaków, którzy walkę w obronie ojczyzny postawili ponad wszystkie wartości.

Nasza młodzież doskonale wczuła się w odgrywane role, oddając klimat tamtych czasów oraz osobowości bohaterów. Płynące ze sceny treści poruszyły nie tylko serca, ale i umysły widzów. Wspaniałe również zostały oddane realia obyczajowe tamtych czasów, zarówno w kreacji postaci, jak i ich zachowaniu. Dodatkowym atutem przedstawienia były piosenki zaprezentowane przez Brygidę Bartnik i Patrycję Wojnarską oraz poezja w wykonaniu Julii Majkut.

Wieczór zakończyło wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych.

GOK

Szanowni Państwo!

Dziękuję za zaufanie i docenienie mojej dotychczasowej pracy, co przełożyło się na 16 094 ważne głosy oddane na mnie w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Wszystkim moim Koleżankom i Kolegom z listy PiS dziękuję za ciężką pracę i gratuluje osiągniętych wyników. Gratuluje także parlamentarzystom z pozostałych ugrupowań politycznych, którzy będą reprezentować okręg wyborczy nr 23, zachęcając do wspólnej pracy na rzecz naszego regionu.

Szczególne podziękowania składam dla tych, którzy wspierali mnie i moją kampanię. Jeszcze raz dziękuję wszystkim mieszkańcom naszego regionu za oddane na mnie głosy. Zapewniam, że Państwa nie zawiodę. Będę nadal pracował na rzecz Podkarpacia.

*Jerzy Paul
Poseł na Sejm RP*

OGŁOSZENIA DRODNE

SPRZEDAM

Sprzedam 31a działki budowlanej w miejscowości Tryńcza.
Warunki zabudowy zagrodowej.
Kompletne media.
Dojazd z drogi powiatowej z ul. Królowej Jadwigi.
Tel: 507 756 277

SPRZEDAM

Sprzedam 77a działki budowlanej w miejscowości Tryńcza.
Warunki zabudowy zagrodowej.
Kompletne media.
Dojazd z drogi powiatowej z ul. Królowej Jadwigi.
Cena za 1a - 800zł
Tel: 507 756 277

Urząd Gminy informuje, że:

posiada do wykorzystania kruszywo przeznaczone na poprawę dróg gminnych.

W związku z powyższym zwracamy się do wszystkich zainteresowanych mieszkańców poprawą dróg dojazdowych do własnych posesji o zgłaszanie zapotrzebowania na kamień. Załadunek, transport i poprawienie stanu nawierzchni drogi należeć będzie do wnioskodawcy. **Kamień może zostać wykorzystany tylko do poprawy dróg gminnych.** Zgłoszenia przyjmowane są w formie pisemnej w sekretariacie urzędu gminy (I piętro).

W przypadku pytań prosimy o kontakt telefoniczny:
17 242 82 65 wew. 251

ZAPRASZAMY
NA MIKOŁAJKOWE
ZAKUPY

DUŻY WYBÓR
NAJNIŻSZE CENY
ATRAKCYJNE PROMOCJE

sezamek

wszystko dla dzieci

domki drewniany
dla lalek 90cm

299,90

stolik edukacyjny
dla malucha

119,90

kolejka Wader

109,99

Sezamek- wszystko dla dzieci, Giedlarowa 278 tel: 172425890

2020 NEW YEAR Party

ZAGRA
DJ MARX

o/ALL INCLUSIVE 230 zł
alkohol no limit ZA OSOBE

31 GRUDNIA
KOLACJA O GODZ.
19:30

REZERWACJE
tel. 609 482 000
email. stokrotka@restauracja-stokrotka.pl
osobiscie. Giedlarowa 278

NEW YEAR 2020 Party

31 GRUDNIA · 18³⁰

CRYSTAL BALLROOM, GRODZISKO DOLNE

zagra VEGAS BAND

o/ALL INCLUSIVE 250 zł
alkohol no limit ZA OSOBE

rezerwacje
tel. 609 482 000
email. stokrotka@restauracja-stokrotka.pl
osobiscie. Giedlarowa 278